

Pod Kapušianskym hradom

ročník 18 | číslo 1
marec 2024

Veselú Vel'kú Noc

Preveselé sviatky jari,
slnko v každej jednej tvári.
Bystré nohy svižný korbáč,
šunku, chlebič ba aj koláč.
Trošku kriku, šťastia moc,
Skrátka krásnu Vel'kú Noc.

Starosta informuje

Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 25.1.2024

» zobralo na vedomie vzdanie sa mandátu poslanca obecného zastupiteľstva Ing. Jozefa Pribulu. Zároveň nastupujúci poslanec Ľubomír Marcin zložil zákonom predpísaný sľub poslanca obecného zastupiteľstva. Menovaný bol aj za predsedu Komisie zdravotnej, sociálnej, priestupkov a verejného poriadku a za člena krízového štábu obce.

» zobralo na vedomie rozhodnutie starostu obce o poverení zástupcu starostu obce Mgr. Irenu Kasalovú dis. Art.

» schválilo návrh Územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán zóny Kapušany, Obytná zóna Na nižnej tabuli“ spracovaný Ing. arch. Stanislavom Dučayom.

» schválilo poskytnutie dotácií z rozpočtu obce Kapušany na rok 2024 vo výške:

- FS Kapušančan **3 500,00 €**
- Slovenský Červený kríž, Územný spoločenstvo **900,00 €**
- OŠK Kapušany **11 500,00 €**
- Rímskokatolícka farnosť sv. Martina Kapušany **1 500,00 €**
- DHZ Kapušany **2 000,00 €**
- Kapušany pre všetkých, n.o. celková dotácia výšky **5 600,00 €**, z toho žiadateľom:

- Kapušany pre všetkých, n. o. **1 300,00 €**
- Cirkevný spevácky zbor ALELUJA v Kapušanoch **1 000,00 €**
- Klub seniorov Kapušany vo výške **1 200,00 €**
- MSS Kapušanske richtároše vo výške **1 000,00 €**
- MSS GLÓRIA vo výške **1 100,00 €**

• V obci sme začali s jarným upratovaním obecných komunikácií po zimnej údržbe.

• Do sály kultúrneho domu obec zakúpila z vlastných zdrojov 150 ks banquetových stoličiek.

Uvítanie detí do života

17.2.2024 sme oficiálne v sobášnej miestnosti obecného úradu privítali 16 detí, ktoré sa v našej obci narodili v roku 2023.

Rodičia detí si z rúk starostu obce prevzali malú pozornosť a zapísali do pamätnej knihy obce. Rodičom prajeme veľa radosti z detí, nech im do rodín prinesú veľa lásky a šťastných chvíľ. Nech ste zdraví a šťastní.

Udelenie Ceny starostu obce

Na základe schválenia obecného zastupiteľstva o udelení Ceny starostu obce za rok 2023 bola dňa 17.2.2024 slávnostne udelená Cena starostu obce Mgr. Petrovi Germuškovi a Mgr. Márii Koščovej za dosiahnutie pozoruhodných výsledkov v oblasti kultúry, propagáciu a šírenie dobrého mena obce Kapušany. Ďakujeme oceneným za všetko čo pre našu obec doposiaľ urobili a aj za to, čo pre ňu ešte urobia.

- Od 9. januára si mohli priaznivci korčuľovania užiť ľadovú plochu v Parku sv. Cyrila a Metoda. Aj keď mrazy vydržali len zopár dní, sme radi, že ste pripravenú plochu využívali do neskorých večerných hodín. Ďakujeme Jakubovi Bohatovi za prípravu a každovečerné polievanie klziska.

Participuj a podporíme aj tvoj projekt

V rámci zverejnenej výzvy obce pod názvom Participuj a podporíme aj tvoj projekt nám bol doručený jediný nápad od p. Lenky Prevužňakovej. Po posúdení nápadu kultúrnou komisiou bol zámer projektu zorganizovať športový maratón v obci podporený. Cieľom projektu je podporiť zdravý životný štýl a spoločenskú integráciu prostredníctvom športu. Tento koncept bol v minulosti v Kapušanoch veľmi obľúbený a týmto podujatím by sme túto tradíciu obnovili.

Bobor sa udomácnil i v našej obci

Aj v našej obci sa udomácnil zákonom chránený bobor vodný. Na ul. Železničná vytvoril tri hrádze a doposiaľ stihol trvalo poškodiť štyri stromy. Po konzultácii a osobnej prehliadke miesta výskytu bobra zástupcami štátnej ochrany prírody, bolo obci doporučené ako protizáplavové opatrenie hrádze bobra narušiť. Týmto opatrením by sa mal bobor presunúť na iné miesto.

OZNÁMENIE

Dovolujeme si oboznámiť vodičov, že **nie je možné parkovať motorové vozidlá na zelených plochách a pozdĺž pozemných komunikácií na území obce Kapušany**. Takýmto konaním je porušované Všeobecne záväzné nariadenie obce Kapušany č. 4/2017 o udržiavaní verejného poriadku, čistoty, ochrany verejných priestranstiev a ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a zelene vrátane dodatku č. 1/2019.

Bod 1 písm. c) článku VI VZN č. 4/2017 uvádza, že na pozemných komunikáciách na území obce Kapušany je zakázané stáť s vozidlom tak, že znemožňuje čistenie verejných priestranstiev, odvážanie odpadu, opravu verejného osvetlenia a iné, bod d) zakazuje stáť s vozidlom na verejnej zelene.

Oznamujeme Vám, že v prípade pretrvávajúceho porušovania vyššie uvedeného nariadenia, je možné zo strany obce pristúpiť aj k udeleniu postihu, ak nejde o trestný čin ako priestupok, podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, v znení ďalších platných právnych predpisov. Za priestupky podľa tohto nariadenia môže obec uložiť:

- fyzickej osobe pokutu do výšky 166,00 EUR,
- právnickej osobe pokutu do výšky 6 640,00 EUR.

Veríme, že k udeľovaniu pokút v našej obci nedôjde.

Vopred Vám ďakujeme za Váš pozitívny postoj k ochrane a tvorbe verejnej zelene, o ktorú sa v našej obci spoločne snažíme!

Stála výzva!!!

Milí spoluobčania, radi by sme Vám ponúkli možnosť spolupodieľať sa na príprave nášho obecného časopisu. Ak radi tvoríte, píšete a chcete by ste svoj talent ukázať, radi Vám vytvoríme priestor na Vašu tvorbu. Či mladší alebo skôr narodení, všetci ste vítaní. Ak tvoríte krížovky alebo osemsmierky, sem s nimi - otvoríme novú rubriku. Ak píšete básne, ukážte svoj talent. V prípade Vášho záujmu nás neváhajte kontaktovať na novej e-mailovej adrese: podkapusianskymhradom@gmail.com.

Tešíme sa na spoluprácu s Vami.

Staň sa dobrovoľníkom!!!

Chceš sa venovať vo svojom voľnom čase dobrovoľníctvu pre našu obec?

Chceš získať osobnostný a profesionálny rast, pocit zadosťučinenia, niekedy nové kontakty, priateľstvá a hlavne kopec nových skúseností.

Pridaj sa k dobrovoľníkom v našej obci a budeš sa podieľať na organizácii a zabezpečovaní kultúrno - spoločenských aktivít a nie len to. Prihlás sa na: dobrovolnicikapusany@gmail.com.

Veľkou odmenou ti bude pocit, že pomáhaš a zlepšuješ život vôkol seba a rôzne benefity, ktoré Ti naša obec ponúka.

Terénna sociálna práca

Výkon terénnej sociálnej práce sa zameriava na pomoc, asistenciu, poradenstvo, súčinnosť, sprevádzanie, intervenciu a sociálne poradenstvo v rámci Národného projektu Terénna sociálna práca a Komunitné centrá (Spolu pre komunity). Projekt je o začleňovaní ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením, ľudí, ktorí žijú v marginalizovaných rómskych komunitách alebo zažívajú bezdomovectvo a často sú uviaznutí v pasci generáčnej chudoby.

Terénna sociálna práca v obci Kapušany ponúka svoje služby pre obyvateľov Kapušian od 4.12.2023 a doteraz eviduje spolu 24 klientov, ktorým sa poskytuje sociálna služba. Ide o obyvateľov, ktorí majú záujem riešiť svoju nepriaznivú situáciu a prišli požiadať o pomoc a poradenstvo v riešení svojich problémov a naďalej i spolupracujú. Spoločne hľadáme všetky možné riešenia ako danú situáciu zvládnuť a zvrátiť nepriaznivý stav v prospech klienta.

V obci Kapušany sme zaviedli ranné mapovanie terénu v rámci riešenia záškolsťva, pri čom dohliadame na to, aby si školopovinné deti riadne plnili svoju školskú dochádzku, podporujeme klientov k zodpovednému prístupu k zdraviu deti

a dospelých, dbáme na to, aby absolvovali preventívne prehliadky, asistujeme im pri objednávaní sa na odborné vyšetrenia, v prípade potreby sprevádzame klientov k lekárom alebo do iných inštitúcií, pri ktorých potrebujú asistenciu alebo pomoc pri komunikácii s lekármi alebo úradníkmi. Organizujeme rôzne preventívne aktivity v oblasti triedenia odpadu a nakladania s odpadom. Poskytujeme poradenstvo pri finančnej kríze, pri riešení dlhov, nácvik finančnej gramotnosti. Asistujeme pri písaní životopisov a vyhľadávaní voľných pracovných miest.

Terénnu sociálnu pracovníčku môžu osloviť všetci občania, ktorí potrebujú pomoc a poradenstvo v sociálnej oblasti, tí, ktorí sa náhle ocitli na hranici sociálneho vylúčenia bez rozdielu veku, zamestnaní či nezamestnaní, ľudia vo vyššom veku, ktorí nemajú stále v blízkosti pomoc rodiny a potrebovali by akútne riešiť problém či len poradiť v danej veci.

*Mgr. Lucia Balážiková
Terénna sociálna pracovníčka*

Ako sme separovali v roku 2023

Moderný človek sa musí snažiť každodennou činnosťou znižovať produkovaný odpad a už vzniknutý odpad separovať v čo najvyššej miere. Moderný človek nerozmýšľa, či zapáli suché rastlinné zvyšky alebo papier na záhrade svojho domu iba preto, lebo sa to tak robilo vždy. Človeka dnešnej doby nenapadne vyhodit' odpad zo stavebných úprav rodinného domu v lese za dedinou a vytvoriť tak čieru skládku.

Napriek masívnej propagande v oblasti odpadového hospodárstva cez rôzne médiá máme stále veľké rezervy pri separácii (triedenia) odpadu. **Miera separácie v našej obci pri porovnaní rokov 2022 a 2023 mierne klesla.** Súvisí to s väčším množstvom veľkoobjemového odpadu a drobného stavebného odpadu dovážaného na zberný dvor. Veľkoobjemový odpad je odpad, ktorý svojimi rozmermi nie je možné zlikvidovať v rámci riadneho zberu zmesového komunálneho odpadu do zberných nádob, ktoré v našej obci prebieha každý druhý týždeň. Tieto odpady kazia kladnú bilanciu separácie obce a s tým súvisí ďal-

šia problematika – oblasť finančných ukazovateľov obce v ochrane životného prostredia. Príkladom je podanie žiadosti o príspevok z Environmentálneho fondu, kde je jednou z podmienok dosiahnutie úrovne vytriedenia komunálneho odpadu za rok 2023 najmenej 31 %, pričom na jej území sa nesmie nachádzať skládka odpadov. Čím vyššia úroveň vytriedenia odpadu, tým vyšší príspevok z fondu. Obec tieto príjmy môže použiť na zlepšenie životného prostredia obce, napr. na nákup technických prostriedkov určených na údržbu obce, údržbu miestnych komunikácií a chodníkov, úpravu verejného priestranstva a pod.. Okrem ceny za skládkovanie a odvoz odpadu, obec platí i zákonný poplatok za uloženie 1 t zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu, čo je 18,00 EUR (úroveň vytriedenia komunálneho odpadu od 40 - 50 %). **V prípade, že by sme dosiahli úroveň vytriedenia nad 50 %, cena za skládkovanie by sa znížila na 15,00 EUR/1 t.**

Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov rok 2022 46,59 %

Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov rok 2023 46,17 %

Tabuľka porovnanie množstva separácie vybraných komodít rokov 2022 a 2023

druh odpadu	množstvo odpadu v tonách ROK 2022	množstvo odpadu v tonách ROK 2023	Rozdiel 2022/2023
zmesový komunálny odpad	258,96	252,96	-6
objemný odpad	48,56	59,70	+ 11,14
drobný stavebný odpad	41,13	56,46	+ 15,33
papier a lepenka	22,78	8,77	-14,01
plasty	24,49	49,32	+ 24,83
sklo	18,05	12,74	-5,31
obaly z kovu	0,58	0,28	-0,3
jedlé oleje a tuky	0,59	0,35	-0,24
drevo	21,12	27,74	+ 6,62
šatstvo	4,13	3,24	-0,89
Biologicky rozložiteľný odpad	70,42	106,73	+ 36,31

Aj touto cestou by sme chceli poprosiť občanov našej obce, aby aktívnejšie pristupovali k problematike odpadového hospodárstva v roku 2024. Nie je to záležitosť iných, záleží na našich každodenných krokoch, na našom pozitívnom nastavení. Ak budeme likvidovať odpad tak, aby sme čo v najmenšej miere zaťažovali obecný rozpočet, v nasledujúcich rokoch môžeme optimalizovať poplatok za komunálny od-

pad a drobný stavebný odpad pre všetkých obyvateľov Kapušian. Nezabúdajme ani na skutočnosť, že trend devastácie a zamerania našej planéty odpadom nie je trvalo neutržateľný. Všetci chceme zanechať pre ďalšie generácie čistejšie životné prostredie. To by malo byť hlavným motívom moderného prístupu k odpadovému hospodárstvu pre všetkých občanov našej obce.

Mgr. Magdaléna Verčimáková

Nezisková organizácia Kapušany pre všetkých, n. o. sa zapojila do projektu „Zazelenajme sa Kapušany“. Tento projekt, bol podporený vo výške 1500 EUR, vďaka finančnej podpore z programu Zelené oázy Nadácie Ekopolis a spoločnosti

Slovnaft, a.s.. Finančné prostriedky budú použité na výsadbu novej zelene, kvetov a stromov na brehu pri požiarnej zbrojnici. Za podporu ďakujeme a veríme, že aj takýmto spôsobom si skrášlime našu obec.

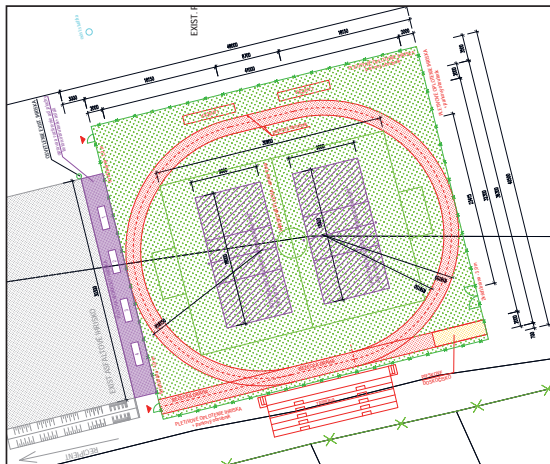
Nezisková organizácia Kapušany pre všetkých, n. o. sa tretíkrát uchádzala o grant Nadácie Tatra banka. V rámci programu „Zamestnanecký program Viac pre regióny 2024“ bola schválená výška grantu vo výške 750 EUR. Tieto peniaze budú použité na opravu pletiva a obnovenie čiar na basketbalovom ihrisku v Parku sv. Cyrila a Metoda. Ďakujeme Nadácii Tatra banka za schválenie grantu.

Výstavba športového areálu

Začali sme s realizáciou výstavby Športového areálu v Páku sv. Cyrila a Metoda v Kapušanoch. Výsledkom bude oplotené ihrisko s umelou trávou o rozmere 45 x 40,5 m. Určené bude pre žiakov školy, športové kluby v obci, ako aj pre širokú verejnosť. Súčasťou ihriska je čiarovanie na minifutbal a volejbal, ako i atletická dráha s tartanovým povrchom a dráha na skok do diaľky. Celkové náklady na výstavbu činia 202 527,71 €. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Fondu na podporu športu vo výške 121 516,61 € a Prešovským samosprávnym krajom z prostriedkov výzvy pre región v sume 28 000,00 €. Náklady obce predstavujú cca. 53 tis. Eur.

PREŠOVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

VÝZVA PRE
REGIÓN
2022

FOND NA PODPORU
ŠPORTU

ČINNOSŤ DENNÉHO CENTRA v novom roku

V Dennom centre nám čas rýchlo uteká. V januári bol p. farár Peter Kentoš požehnať naše krásne priestory a venoval nám svoj drahocenný čas na rozhovory pri stole a niekedy k nám príde aj p. kaplán Blažej, aby sa s nami pomodlil ranné chvály a poradil, ak niekto niečo potrebuje.

V Dennom centre nám čas rýchlo uteká. V januári bol p. farár Peter Kentoš požehnať naše krásne priestory a venoval nám svoj drahocenný čas na rozhovory pri stole a niekedy k nám príde aj p. kaplán Blažej, aby sa s nami pomodlil ranné chvály a poradil, ak niekto niečo potrebuje.

Navštívila nás aj p. Šandorová so zvieratkami zo svojej farmy. Oboznámila nás so zaujímavosťami zo sveta zvierat a naši klienti ju zasypávali otázkami, no nenechala sa ničím zaskočiť.

Veselo a zaujímavo odpovedala, kým sme pozorovali dvoch malých králikov, ako dokážu byť vynaliezaví pri hľadaní potravy. Pani Šandorová používala rôzne predmety z dreva, ako kolotoč, či skrinku so zásuvkami a malé králiky si vedeli poradiť aj s tým a veľmi rýchlo našli ukrytú zeleninu.

Medzi tým, ako sme sledovali králiky, pobehovala okolo nás fenka Cherry, nechala sa pohladať, niektorých obdarovala aj tým, že predné labky vyložila na naše kolená. Aj pri nej nám p. Šandorová ukázala ako sa psy cvičia, keď si Cherry našla granuly v zrolovanej látke, či musela posúvať drevené doštičky aby sa k potrave dostala.

V ostatné bežné dni si cvičíme pamäť rôznymi krížovkami, kvízmi, no najobľúbenejšie sú osemsmernky a karty Jolík. Niektorým viac vyhovujú kreatívne práce. Je jar a preto sme sa zamerali na veľkonočné ikebany, či navliekanie korálikov a vyrábanie ružencov, náramkov a náhrdelníkov

aj háčkovanie. Prácu si spestríme aj živou hudbou, keď ešte počas fašiangov sme si zahrali i zaspievali na ústnej harmonike, flaute i gitare. Pozeráme aj filmy, ktoré nám pozdvihnú náladu i ducha. Veľmi sa všetkým páčil film Chatrč, Sestra Faustína, ale aj film z prostredia osídľovania Ameriky „Láska prichádza pozvoľna“. Jeden deň si čítame z knihy na pokračovanie. Ak počasie a zdravie dovoľí, jedna klientka sa venuje

aj skrášľovaniu záhradky a potešila nás „na ostatné fašengy“ zemiakovými plackami.

Spojili sme svoje sily aj v pečení šišiek na karneval. Bola to veľká výzva napiecť 150 ks, no veríme, že sme nesklamali našich najmenších a že im naše šišky chutili. Ďakujeme kuchárkam zo školskej kuchyni za prípravu cesta a všetkým zúčastneným za ochotu a pomoc.

Majka a klienti DC

LAUREÁT CENY STAROSTU OBCE

PETER GERMUŠKA

Mgr. Peter Germuška sa narodil 27.9.1987 v Prešove rodičom Marte a Petrovi Germuškovi. Vyrastal s bratom Michalom. Od svojho narodenia, až doteraz žije a býva v Kapušanoch. S manželkou Veronikou vychovávajú dve deti, dcéry Emu a Sáru. Pracuje ako vedúci vnútorného úseku - mzdár a personalista v Centre sociálnych služieb v Kružlove, je poslancom obecného zastupiteľstva obce Kapušany, vedúcim kultúrnej komisie obce Kapušany a členom občianskeho združenia - Karpatská asociácie pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj, kde participuje na medzinárodnom projekte Zabudnutá krajina Lemkow a Rusnákov.

Peter Germuška začal navštevovať Základnú umeleckú školu Mikuláša Moyzesa v Prešove v odbore husle už ako 5 ročný. Po skončení Základnej školy

v Kapušanoch pokračoval v štúdiu v rokoch 2003 - 2007 na Gymnázii sv. Moniky v Prešove. V Prešove ostal aj počas Vysokej školy, vyštudoval Filozofickú Fakultu Pre- ➤

» šovskej univerzity, odbor Sociálna práca, v rokoch 2007 - 2012.

Počas vysokoškolského štúdia sa aktívne venoval dobrovoľníctvu - ako dobrovoľník pracoval v Detskom centre Pre Teba, v Slovenskom Červenom kríži a v Slovenskom zväze telesne postihnutých v Prešove, za čo aj dostal v roku 2011 poďakovanie PSK - Krajské srdce na dlani.

Peter Germuška je držiteľ striebornej Jánskeho plakety za darovanie krvi.

Jeho kultúrne a umelecké pôsobenie začalo v roku 1996, keď nastúpil do folklórneho súboru Kapušančan ako huslista. Aktívnym muzikantom vo FS Kapušančan bol do roku 2017, pričom okrem huslí hrával aj na cimbal. Od roku 2014 do roku 2019 pôsobil ako vedúci ľudovej hudby FS Kapušančan a od toho istého roku až doteraz ako vedúci speváckej zložky FS Kapušančan

S FS Kapušančan získal:

- v roku 2001 - 1. miesto na krajskej súťaži v Raslaviaciach postup na celoslovenskú prehliadku DFS v Likavke pri Ružomberku.
- v roku 2003 - 1. miesto na krajskej súťaži v Raslaviaciach postup na celoslovenskú prehliadku DFS v Likavke pri Ružomberku.
- absolvoval viac ako 350 vystúpení.

Počas študentských rokov pôsobil aj vo folklórnych súboroch Šariš a Sabinovčan.

Od roku 2010 je Peter Germuška členom Ľudovej hudby Stana Baláža.

Ich najaktuálnejšími úspechmi je získanie hneď dvojnásobného titulu LAUREÁTA na celoštátnej súťaži a prehliadke hudobného folklóru 2013 a tiež 1. miesto v medzinárodnej súťaži cimbalových kapiel „Spotkania cymbalistov 2013 v poľskom Rzeszowe (december 2013). Kapela je taktiež držiteľom titulu LAUREÁT folklórneho festival STRÁŽNICE 2015 a pravidelne účinkuje na popredných domácich i zahraničných podujatiach. Za zmienku stojí tiež úspešné účinkovanie v televíznej folklórnej šou ZEM SPIEVA 2017.

Peter Germuška je taktiež členom Folklórnej skupiny Raslavičan, s ktorou spolupracuje už viac ako 10 rokov, bol účinkujúcim v mnohých celovečerných programoch a s folklórnou skupinou získal tituly Laureátov folklórnych skupín, a to v Zuberici, Dolnej Súči, v Liptovskom Mikuláši a Zvolene.

Počas svojho aktívneho pôsobenia v kultúrnej sfére vystúpil na viac ako 700 verejných podujatiach na Slovensku a v zahraničí na mnohých medzinárodných festivaloch v krajinách: Česko, Poľsko, Rakúsko, Nemecko, Taliansko, Bosna a Hercegovina, Macedónsko, Srbsko a Grécko.

LAUREÁTKA CENY STAROSTU OBCE

MÁRIA KOŠČOVÁ

Mgr. Mária Koščová sa narodila 27.6.1980 ako prvé dieťa rodičom Ladislavovi a Alžbete Lapošovím. Vyrastala so súrodencami Petrom a Martinou. Kapušany sú jej rodiskom a domovom, kde žije s manželom Matúšom a spolu vychovávajú svoje deti: Terezku, Janka, Klárku, Aničku, Rebeku a Filipka.

Pracuje ako vychovávateľka v Základnej škole s materskou školou Kapušany, je členkou kultúrnej komisie našej obce a v predchádzajúcom volebnom období bola členkou sociálnej komisie.

Navštevovala základnú školu v Kapušanoch a Po jej ukončení pokračovala v štúdiu na Strednom odbornom učilišti odevnom v Prešove. Po maturitnej skúške rok pracovala ako krajčírka v súkromnej firme. Ale jej snom od detstva bolo stať sa učiteľkou. A preto pokračovala v štúdiu na Prešovskej univerzite na Pedagogickej fakulte odbor učiteľstvo pre 1. stupeň základnej školy. Školu ukončila štátnou skúškou v roku 2004.

Vo svojich 15 - 16 rokoch, teda počas štúdia na strednej škole sa začala venovať práci s deťmi vo farnosti sv. Martina v Kapušanoch. Zároveň bola súčasťou speváckej zložky folklórneho súboru Kapušančan. Dodnes si spomína na prvý karneval s ktorého organizáciou už aktívne pomáha. Konal sa na fare v roku 1998. V tomto roku sa venovala deťom na stretnutiach na fare. Už o rok bol záujem o karneval väčší a preto ho s priateľmi zorganizovali tu v tejto obradnej sieni. V roku 2000, keď bol u nás kaplánom dôstojný pán Marián Babjarčík vzniklo Organizačné centrum aktivít detí a mládeže, ktorého bola aktívnou členkou. Pre deti pripravovala kultúrno-spoločenské a športové aktivity. Viedla detský spevácky zbor. V tomto období bola taktiež členkou di-

vadelného súboru Rabúňi a v roku 2003 sa vrátila do folklórneho súboru Kapušančan, ako členka tanečnej zložky, kde pôsobila do roku 2007.

V tom istom roku začala pracovať ako vychovávateľka v ZŠ Podhorany. Od roku 2018 pracuje v Základnej škole Kapušany. Najskôr ako učiteľka a momentálne ako vychovávateľka v Školskom klube detí. V roku 2019 prevzala vedenie Detského folklórneho súboru Čerešenka, kde najmladším vstúpuje lásku k folklóru a rodnému kraju.

**Súkromná základná
umelecká škola,**

Hlavná 367/7, 082 12 Kapušany

POKLADOVKA

Posledný deň pred jarnými prázdninami sa naša SZUŠ-ka rozhodla zorganizovať zaujímavé podujatie. Bola to pokladovka určená pre staršie deti, ktoré navštevujú našu školičku. Najprv sme žiakov rozdelili rovnomerne do skupín a následne chodili po triedach a za každú splnenú aktivitu získali takty jednej skladby. Keď takty poskladali dokopy, získali hlavnú melódiu – bola to skladba Piráti z Karibiku. Potom si žiaci zobrali svoje hudobné nástroje a ich úlohou bolo prehrať si svoje party. V podstate

Pre menšie deti zo školičky sme 7.3. v malej telocvični pripravili predstavenie Maškrtný bál. Autorom hudby je Vašo Patejdl, texty napísal Václav Šúplata. Spevácky zbor tieto piesne nacvičil pod vedením pani učiteľky Jany Majcherovej. Spoločne sme deťom predstavili postavy, ktoré žijú v Lízankovom kráľovstve. Boli to kráľ, princezná, šašo, kvetinárka, ježibaba, anjel, strašidlo, kúzelník a pirát. Po predstavení sme pre deti mali pripravené aktivity. Mohli si vyskúšať miešať farby s kúzelníkom a vyrobiť si tak svoj farebný nápoj. Naši výtvarníci zabezpečili maľovanie na tvár, ktoré bolo asi najzaujímavejšou aktivitou pre všetky deti. Pri žongľovaní si deti vyskúšali koordináciou celého tela a mnohí zistili, že to nie je také jednoduché, ako sa na prvý pohľad môže zdať. S kvetinár-

však išlo o čítanie a hru z listu, žiaci predtým svoje party nevideli, takže museli sa naozaj sústrediť. Zapojili sa klavíre, gitary, husle, violončelo, flauta, metalofón a bobotubes – plastové trúbky, ktoré pri buchnutí o nejaký povrch vydávajú tón. Nakoniec sme sa stretli v malej telocvični a spoločne sme túto skladbu hrali všetci. Akcie sa zúčastnilo 45 mladých muzikantov. Niektorí z nich hrali prvýkrát v takomto žiackom orchestri a išlo im to veľmi dobre. My učiteľia sme žiakom pomáhali s čítaním nôt a s tým, aby dokázali sledovať aj dirigenta, pána učiteľa Mareka Puškáša.

kou a anjelmi si namaľovali kvietky a so strašidlom, ktoré sa v hrade samé bálo, si zahráli hru. S kráľom a princeznami si deti zahádzali loptičky a keď sa trafili, získali aj sladkú odmenu.

Hlavnou myšlienkou týchto akcií bolo to, že naši žiaci vždy hrajú na koncertoch pre niekoho iného, vždy bavia niekoho iného. Teraz sme sa rozhodli my, učiteľia, zabaviť našich žiakov a pripraviť im také aktivity, ktoré by potešili ich. Verím, že sa nám to podarilo a deti k nám do školičky prídu s radosťou aj naďalej.

Irena Kasalová

Show cup Košice 2024

Dňa 17.2.2024 sa tanečný odbor vybral zbierať skúsenosti na súťaž do Košíc. Predstavili sa choreografiami Pas de deux so sestrou (2. miesto), Chasleston (2. miesto), Dua Lipa: Levitating (4. miesto) a najmladšie tanečnice choreografiou Girl like me.

TÁLIA

13. marec 2024 naplnil priestory DJZ detským džavotom. To sa nádejní hereckí kolegovia stretli, aby sa predstavili svojou tvorbou pred odbornou porotou. Kapušianske talenty ocenila nasledovne: Gruffalo – Zvončeky z Kapušian 2.1.1 – bronzové pásmo, Hevirok – Zvončeky z Kapušian 2.2.1 – bronzové

pásmo, Zabava graduje - Zvončeky z Kapušian 3.2.1 – zlaté pásmo a postup na krajskú prehliadku do Stropkova a najstarší s predstavením Dej-iny.sk – zlaté pásmo a postup na krajskú prehliadku do Levoče.

Všetkým gratulujeme a želáme veľa tvorivých síl a nadšenia.

Vaša SZUŠ-ka

Úspešná akcia «Príd'sa zahrať do knižnice»

Posledný februárový týždeň sme mali tú česť hostiť skvelú udalosť v našej knižnici - akciu s názvom „Príd'sa zahrať do knižnice“. Táto akcia nám priniesla radosť, zábavu a spoločný čas strávený s rodinou a priateľmi.

V priebehu popoludní počas jarných prázdnin sa naše deti a mládež zišli v priestoroch knižnice, aby si vychutnali bezplatnú ponuku spoločenských hier a pochutnali si na drobnom občerstvení. Spoločenské hry majú jedinečnú schopnosť spájať ľudí a posilňovať vzťahy. Veríme, že táto udalosť vzbudila záujem nielen o tieto hry, ale aj o ďalšie spoločné aktivity.

Atmosféra bola plná smiechu, radosti a priateľstva, čo nám len potvrdzuje, že spoločenské hry sú skvelým spôsobom, ako stráviť čas spolu. Dúfame, že sa poda-

rilo všetkým účastníkom vytvoriť si nezapodnuteľné spomienky a že sa budú tešiť na ďalšie podobné podujatia v budúcnosti.

Na záver ešte poďakovanie. Chceme sa úprimne poďakovať dobrovoľníkom Jakubovi, Natálii a Klauzii, mamičkám za požičanie hier a všetkým deťom za ich účasť a nadšenie, ktoré prispeli k úspechu tejto udalosti. Verím, že sa im táto akcia páčila tak ako mne.

Vaša knihovníčka Katka

Škôlkari v knižnici

V mesiaci marec bolo v našej knižnici veľmi rušno. Prišli na návštevu škôlkari. A to nie len z našej škôlky ale aj z okolia.

Návšteva škôlkárov v obecnej knižnici je pre ne nielen zábavnou aktivitou, ale aj dôležitou súčasťou ich vzdelávania a rozvoja. Táto skvelá príležitosť umožňuje deťom objavovať svet kníh a vážiť si ich. Podpora ich záujmu o čítanie v tomto mladom veku je kľúčová. Taktiež je v našej knižnici vytvorené prostredie, kde sa deti cítia dobre.

Prichádzajúcich škôlkárov bolo počť už od dverí a do knižnice vstúpili s úsmevom na tvárach. Po úvodnom privítaní a poučení o správaní sa v knižnici a správaní sa ku knižkám (čo samozrejme už dávno vedeli) boli pozvaní na prehliadku knižnice, aby si

mohli prehliadnúť naše knižné regály a pozorovať detské knižky. Na záver boli otestované ich znalosti o rozprávkach a detičky boli za svoje odpovede odmenené.

Verím, že z týchto šikovných škôlkarov vyrastú noví vášniví čitatelia!

Vaša knihovníčka Katka

Noc v knižnici

Dňa 15. marca 2024 sme v našej obecnej knižnici usporiadali podujatie „Noc v knižnici“, ktoré bolo určené deťom od prvého do štvrtého ročníka a nielenže ponúklo zábavu, ale tiež aktivity, poučenie a čas strávený s obľúbenou knižkou v knižnici.

Jedným z vrcholov večera bola prednáška od umeleckého knihviazača pána Erika Križovenského, ktorý deťom porozprával o svojej práci s knižkami a o svojom ateliéri. Pútavo a s láskou rozprával o svete kníh a ukázal deťom, že kniha môže mať aj iný

netradičný tvar. Každému z nich potom venoval záložku do knihy, ktorá bola ozdobená ornamentom vytvoreným slepotlačou.

Po dobrodružstve vo svete kníh, tvorivých dielničkách a aktivitách sa potom deti preniesli do sveta hudby na diskotéke, kde sa mohli vyblázniť na tanečnom parkete. Aby sa malí návštevníci ukludnili a pokojne zaspali, nechýbala ani rozprávka na dobrú noc. Dúfame, že takýchto podujatí bude v našej obci ešte veľa, pretože každé dieťa si zaslúži takýto magický zážitok.

Ďakujeme dobrovoľníckam, ktoré sa podielali na organizácii podujatia.

Mgr. Katarína Labudová

KARNEVAL

Spojenie dobrej hudby, usmievajúcich sa detí, výbornej atmosféry, voňavých šišíek a hlavne rôznych masiek nemohlo v sobotu, 3.2.2024 dopadnúť ináč, ako fantasticky. Keď si toto všetko pospájame, vznikne nám z toho jedno a to – Karneval.

Tohtoročný karneval sa niesol naozaj vo výbornej atmosfére. Menší, či väčší,

mladší, či starší, všetci si prišli na svoje. Či už počas tanca, zaujímavých súťaží, alebo príjemných rozhovorov.

Zrekonštruovaný kultúrny dom tento rok privítal viac ako 60 detských masiek, no našli sa aj dospeláci, ktorí spolu s deťmi vytvárali maskový tandem.

Okrem klasických súťaží sme odmenili aj masky v rôznych kategóriách: najmladšia maska, najkrajšia maska, najlepší tanečník a najlepšia tanečnica. Odborná porota, ktorá pozostávala s rôznych rodičov a hostí nášho karnevalu, to mala naozaj veľmi ťažké a rozhodovanie trvalo veľmi dlho.

Srdečne ďakujeme žienkam z nášho Denného centra, ktoré pre všetkých napiekli a sladkým džemom naplnili chutné šišky, p. Milanovi Maňkošovi za plnú varnicu teplého čaju, p. Márii Koščovej a p. Martine Štosákovej za fantastické animácie, našim kapušianskym dobrovoľníkom a všetkým ostatným, ktorí nám akokoľvek pomohli pri organizácii tohtoročného karnevalu pre deti.

Tešíme sa na ďalšie spoločné akcie.

Peter Germuška

UVÍTANIE DETÍ DO ŽIVOTA

Určite jedno z najpríjemnejších podujatí, ktoré v našej obci usporadúvame je stretnutie s novonarodenými deťmi a ich rodičmi.

Tak ako minulý rok, tak aj v tomto roku boli do obradnej miestnosti pozvaní rodičia a ich deti, aby sa spoločne podpísali do

Pamätnej knihy obce Kapušany a z rúk p. starostu si prevzali malú pozornosť.

Úvodná báseň v podaní Elišky Germuškovej a hudobný pozdrav Veroniky Kohániovej pod vedením p. učiteľky Zobalovej a p. učiteľa Selčana navodili tú správnu atmosféru a slávnostné popoludnie získalo to správne čaro.

V roku 2023 sa v obci Kapušany narodilo 16 detí. Sme naozaj veľmi radi, že naše pozvanie na stretnutie prijali rodičia trinástich detičiek a tak spolu s p. starostom strávili príjemné popoludnie.

Milí rodičia, všetkým Vám prajeme veľa radosť z Vašich detí. Nech do Vášho života, do Vašich rodín prinesú veľa lásky a šťastných chvíľ a nech sú, spolu s Vami, zdravé a šťastné!
Peter Germuška

VÝROČIE KAPUŠIANSKÝCH OCHOTNÍKOV

S ochotníckymi divadlami sa na území Slovenska môžeme stretnúť už v prvej polovici 19. storočia. Pred druhou svetovou vojnou sa na Slovensku uskutočnilo viac ako 5900 divadelných ochotníckych predstavení. Ochotníci prinášali medzi ľudí kultúru, dobrú náladu aj poučenie. Zvlášť v minulom storočí si ľudia vedeli vážiť túto ochotnícku prácu a ochotníkom boli vďační za sprostredkované zážitky.

Aj v Kapušanoch sme sa v minulosti mohli stretnúť s ochotníckym divadlom. Medzi najúspešnejšie zoskupenia tohto druhu patrí to, ktoré svoju činnosť začalo v roku 1973. Vtedy si pani Agnesa Vojsová povedala, žeby bolo dobré, aby sa v našej obci niečo dialo. Zorganizovala partiu mladých ľudí a začali nacvičovať. Pod jej vedením mladí ochotníci, Milan Szánto, Ladislav Szánto, Jozef Maňkoš, Ladislav Verčimák, Július Maňkoš, Mária Sláviková (Verčimáková), Anna Maňkošová (Verčimáková), Gabriela Szántová (Namešpetrová), Jozef Namešpet-

ra a Imrich Šintal, naštudovali divadelnú hru Aloisa Jiráka „Vojnarka“. Mladí nenechali nič na náhodu a mali dokonca aj šepkárku. Tejto úlohy sa zhostila vtedy ešte slečna Gabriela Kráľovská (Vasilová). Ich zapálenie pre túto činnosť bolo naozaj veľké. Čoskoro zistili, že im ku uvedeniu divadelnej hry bude treba aj kostýmy a kulisy. Našťastie mali známosti v prešovskom Divadle Jonáša Záborského a cez herca p. Štefana Senka sa dostali aj ku krásnym originálnym kulisám i kostýmom. Pán Senko im nakoniec pomohol aj s úpravou textu divadelnej hry. Hru nacvičili, uviedli v kapušianskom kultúrnom dome a potom s ňou hosťovali aj po okolitých obciach. Všetky kulisy aj hercov vozili v autobuse požičanom od miestneho futbalového zväzu. Úspech, ktorý s uvedením tejto hry mali medzi ľuďmi ich inšpiroval a samozrejme, že neostalo iba pri jednej hre.

Štefan Senko sa nakoniec stal režisérom tohto ochotníckeho ansámbľu a vystriedal tak pani Agnesu. Pod jeho taktovkou nacvičili ochotníci ešte ďalšie dve divadelné hry, veselohry od Carla Goldoniho „Sluha

dvoch pánov" a „Nesmelí zalúbenci alebo Kto pomiešal vajíčka v košíčku". Čítačky hier mávali v miestnej knižnici. Vtedy to boli priestory dnešného Matričného úradu na Obecnom úrade. Na predstavenia ich však už pri týchto hrách nevozil autobus, ale chodievali na dvoch osobných autách. Dodnes sa smejú na tom, ako sa všetci herci dokázali aj s kulisami a kostýmami vpratať do jednej „fiatky" a jednej „žiguli". Všade, kde prišli vystupovať, mali vypredané. Tlieskali im ľudia vo Fričovciach, Medzanoch, Tulčíku, Finticiach i ďalších okolitých obciach. Ich zoskupenie bolo natoľko úspešné, že v súťažiach ochotníckych divadiel na okresnej úrovni získali dvakrát 2. miesto a raz 3. miesto.

Samozrejme, že na vystúpeniach zažili aj mnoho zábavy. Ak si napríklad na predstavení niekto mal pripíť, tak si nepripíjal čajom. Pripíjalo sa skutočným koňakom. Toalety v dedinských kultúrnych domoch neboli samozrejmosťou a tak sa chodievalo počas prestávok vonku. Stalo sa im raz, že jeden z hercov odohral druhú polovicu predstavenia aj s bodliakmi na nohavičiach.

Alebo jednému z ochotníkov sa stále plietlo slovo portrét. Nedokázal ho vysloviť nijako ináč, ako „poltrét". Asi najviac spomínajú na situáciu, kedy počas predstavenia jeden z nich splietol repliku a namiesto „Nerád sa vyťahujem", povedal trochu pikantnejšie znejúco „Nerád si vyťahujem." Kolegynka na javisku sa tak rozosmiala, že utiekla do zákulisia za burácajúceho smiechu a potlesku publika. Predstavenie sa na chvíľu prerušilo, pretože herci neboli schopní od smiechu pokračovať. No nakoniec predstavenie dohrali ako profesionáli a diváci im veľmi radi toto milé „faux pas" odpustili. Alebo raz, pred jedným predstavením zistili, že nemajú dobre nasvietenú scénu, lebo chýbajú žiarovky vo svetlách. A tak jeden z nich sadol do auta, vedel totiž, že vhodné žiarovky nájde jedine v prešovskom DJZ. Vrátnik, ktorý ho veľmi dobre poznal, pustil mladého herca do divadelných priestorov. Ten odkrútil žiarovky zo svetiel na balkónoch divadla. Ochotníci mali scénu nasvietenú perfektne, ale divadelníci na večernom predstavení v DJZ museli riešiť ošemetnú situáciu. Zmiznuté žiarovky sú v DJZ nevyriešenou záhadou pravdepodobne dodnes.

Dňa 25. 11. 2023 sa títo ochotníci stretli opäť. Tentoraz už nie na čítačke alebo na divadelnom predstavení, ale na príjemnom posezení plnom spomienok na spoločne prežitú chvíľu, ktoré niektorým priniesli dokonca aj divadelné manželstvá. Spomínali aj na tých svojich kolegov - hercov, ktorí už nie sú medzi nami. A vôbec sa im nezdalo, že od ich prvého spoločného predstavenia uplynulo už 50 rokov!

Ak zadáte do vyhľadávča pojem „ochotnícke divadlo", tak vám ho internetová encyklopédia vysvetlí takto: „Ochotnícke divadlo alebo amatérske divadlo je divadlo prevádzkované amatérskymi divadelnými pracovníkmi z ochoty, dobrej vôle a záľuby, spravidla bez nároku na odmenu." Kiežby sa aj v dnešnej dobe našli takéto ochotníci!

Mgr. Slivková S

Divadelný víkend v Kapušanoch

Nadšenie pre divadlo a umenie je súčasťou ľudskej kultúry už od nepamäti. Jednou z foriem umeleckej seberealizácie a spoločenského vyjadrenia je Ochotnícke divadlo, ktoré sa vyznačuje nielen zanietením pre hereckú činnosť, ale aj kolektívnou tvorbou a vystupovaním pred publikom.

V Kultúrnom dome sa konalo divadelné predstavenie Žobrácke dobrodružstvo, ktoré nám zahrali Ochotníci z Tulčíka. Divadelné predstavenie začalo puncovou energiou a nadšením hercov, ktorí sa na pódiu predviedli v jedinečných postavách.

Ochotnícke divadlo v Kultúrnom dome je príkladom toho, ako umelecká vášeň a spoločenské zapojenie môžu formovať

komunitu a spájať ľudí. Je to miesto, kde sa stretávajú talent, nadšenie a láska k divadlu, a vytvárajú sa spomienky, ktoré budú trvať celý život.

Divadelné predstavenie pre deti „Janko Hraško“ - od hercov z Divadla Portál z Prešova

Nezabudnuteľná dobrodružná cesta do sveta rozprávky.

V dnešnej uponáhľanej dobe, kedy elektronické zariadenia často zaberajú voľný čas detí, je osviežujúce vidieť, že tradícia divadelného umenia pretrváva a prináša do ich životov krásne zážitky.

Jedným z takýchto zážitkov je aj divadelné predstavenie „Janko Hraško“, ktoré práve očarilo mladých divákov v našom Kultúrnom dome.

V „Jankovi Hraškovi“ sa deti ocitajú v úplne novom svete, plnom fantázie a dobrodružstva. Príbeh mladého chlapca Janka, ktorý sa vydáva na cestu za svojím snom, sa odohráva na pódiu s úžasnými kostýmami,

čo zaručuje, že deti majú stále oči na stopkách a srdce plné očakávania.

Nezabudnuteľným momentom predstavenia sú aj interakcie so živou hudbou, ktorá dodáva predstaveniu ešte väčší rozmer a emócie. Melódie sa vplývajú do mysle detí a sprevádzajú ich aj po skončení predstavenia. Napriek všetkým moderným zábavám, ktoré má dnešná doba ponúknuť, je tento kúsok divadelného umenia dôkazom toho, že kvalitné predstavenie môže prebudiť fantáziu a zvedavosť v srdciach mladých divákov.

Peter Germuška

Kapušany

do konca 20
leta 24

15.3. a 16.3.2024

Kultúrny dom

**DIVADELNÉ
PREDSTAVENIA**

27.4.2024

Námestie sv. Martina
Park sv. Cyrila a Metoda

**STAVANIE
MÁJA**

5.5.2024

Kapušiansky hrad

**OTVORENIE
HRADNEJ SEZÓNY**

12.5.2024

Areál Denného centra

**DEŇ RODINY
Varí celá rodina**

1.6.2024

Park sv. Cyrila a Metoda

DEŇ DETÍ

15.6. a 16.6.2024

Park sv. Cyrila a Metoda

**KAPUŠIANSKE
FOLKLÓRNE DNI**

júl / august

Park sv. Cyrila a Metoda

**LETNÉ KINO
na amfiku**

16.8.2024

Park sv. Cyrila a Metoda

**LETNÝ
KONCERT**

31.8.2024

Kapušiansky hrad

**ZATVORENIE
HRADNEJ SEZÓNY**

K P
A O
L D
E U
N J
D A
Á T
R Í

ŠTATISTIKA ZA OBDOBIE od 8.12.2023 – 12.3.2024

NARODILI SA:

Šimon Kosiar
Diana Mrúzová
Ela Kandrová
Ľuboš Zamba
Róbert Kovalčík
Tomáš Tverďák

NAVŽDY NÁS OPUSTILI:

Mária Marušinová
Ivan Zopka
Anna Tomašová
Marta Maňkošová
Cecília Stachurová

DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE OBCE:

Počet obyvateľov k 08. 12. 2023

	2137
- prihlásených	9
- odhlásených	4
- narodených	6
- zomretých	5
Počet obyvateľov k 12. 03. 2024	2143

Medomat v Kapušanoch!

Už ste počuli o jedinečnom medomate? Od 18.marca je uvedený do prevádzky a je to prvý automat toho druhu na Slovensku! Nájdete ho na Kováčskej ulici v Kapušanoch. Kúpte si čerstvý domáci med priamo od včelára kedykoľvek, NONSTOP. Platba možná len mincami. Skúste niečo úplne nové a zdravé!

Občasník **POD KAPUŠIANSKYM HRADOM** vydáva Obecny úrad v Kapušanoch, Hlavná 104/6, 082 12 Kapušany, IČO: 00327239. Redakčná rada: Mgr. Peter Germuška, Mgr. Irena Kasalová DiS. art., Mgr. Natália Matašová, Mgr. Mária Koščová. E-mail: podkapusianskymhradom@gmail.com.

Registované Ministerstvom kultúry SR V 3320/09. Výroba ADIN s.r.o. Neprešlo jazykovou úpravou.